

EXAMENREGLEMENT

Staatsexamen VMBO

Aventurijncollege

Bezoekadres

De Verlenging 10
4616AX Bergen op Zoom

0164-260744

aventurijncollege@koraal.nl

koraal.nl

Inhoudsopgave

Pagina:

Artikel A	Algemeen	3
Artikel B	Toelating tot het examen	3
Artikel C	Afnemen van het examen	4
Artikel D	Gang van zaken tijdens het examen	4
Artikel E	Profielwerkstuk en oriëntatie op leren en werken	5
Artikel F	Rekentoets	6
Artikel G	Rekentoets voor kandidaten met ernstige rekenproblemen	6
Artikel H	Beoordeling van het CE	7
Artikel I	Beoordeling van het CSE	7
Artikel J	Eindbeoordeling van het staatsexamen	7
Artikel K	Uitslag van het staatsexamen	8
Artikel L	Cum Laude	9
Artikel M	Herkansing van het staatsexamen	10
Artikel N	Uitreiking diploma en cijferlijst	10
Artikel O	Certificaat	11
Artikel P	Procedure na het behalen van diploma TL en/of certificaten KBL en BBL	11
Artikel Q	Vrijstellingen	11
Artikel R	Afwijking wijze van examineren	12
Artikel S	Gevalen onvoorzien	12
Artikel T	Klachten en bezwaar	12
Artikel U	Bewaartermijn	12
Bijlage 1	Vakkenpakketten door DUO voor eindexamen vmbo TL	13
Bijlage 2	Procedure bij de uitslag afgewezen bij kandidaten TL	14

Examenreglement: Het Aventurijncollege Bergen op Zoom

Het examenreglement is gebaseerd op het reglement dat DUO publiceert op de site:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-48703.html>

Het Aventurijncollege maakt daar waar nodig aanpassingen naar de eigen specifieke onderwijssituatie binnen de kaders van het landelijk reglement.

A. Algemeen

1. VSO-scholen dienen hun leerlingen aan te melden voor 1 december van het examenjaar; wijzigingen op de vso-aanmelding kunnen worden doorgegeven tot uiterlijk 1 februari .
2. De kandidaat en ouders vullen een ondertekend aanmeldformulier in.
3. Een staatsexamenvak bestaat uit een centraal examen en/of een college-examen.
Het examen bestaat uit:
  - a. a. een schriftelijke toets en een mondeling examen, of
  - b. een schriftelijke toets en een mondeling examen en een praktisch examen, of
  - c. een schriftelijke toets en een praktisch examen
4. Het staatsexamen wordt afgenomen overeenkomstig het desbetreffende examenprogramma, vastgesteld op grond van artikel 7 van het eindexamenbesluit VO.
5. Ten aanzien van het college-examen geldt dat:
  - a. keuzes die ingevolge het in het derde lid bedoelde examenprogramma moeten of kunnen worden gemaakt door de school, worden gemaakt door het College, en
  - b. het College kan afwijken van de voorschriften met betrekking tot het schoolexamen die om praktische redenen in het college-examen niet uitvoerbaar zijn, rekening houdend dat het college-examen zoveel mogelijk gelijkwaardig blijft aan het schoolexamen.
6. Het College stelt jaarlijks op grond van artikel 2 lid 4 sub a van de wet College voor toetsen en examens voor elk vak een programma van toetsing en afsluiting vast in de vorm van vakinformatie. Deze vakinformatie bevat, naast de door onze Minister vastgestelde onderwerpen voor het centraal examen, regels omtrent alle onderdelen van het college-examen.
Deze is te vinden op de site van de "DUO". Het Aventurijncollege zorgt dat de inhoud vereenvoudigd en voorzien van de juiste lesstof uit de gebruikte methodes wordt meegegeven aan de leerling en ouders/verzorgers uiterlijk in de maand januari van het examenjaar.
7. Bijlage 1 en 2 hebben betrekking op de vakkenpakketten voor het behalen van het diploma vmbo.
8. Bijlage 3 en 4 hebben betrekking op de procedure op het Aventurijncollege bij de uitslag afgewezen.

B. Toelating tot het examen

Tot het staatsexamen worden toegelaten de leerlingen die zijn bevorderd naar het vierde leerjaar van de opleiding vmbo.

Om toegang te krijgen tot het CE moeten de leerlingen uiterlijk 1 april de stukken met een voldoende beoordeeld hebben door de leerkracht. Indien de leerling hier niet aan voldoet, mogen de stukken nog voor de meivakantie worden ingeleverd. De stukken zullen echter niet meer door de leerkracht nagekeken worden.

1. Een leerling wordt alleen toegelaten tot de examens als hij een geldig legitimatiebewijs voorzien van een recente pasfoto bij zich heeft. Als hij geen geldig legitimatiebewijs heeft dan doet hij onder voorbehoud examen. De plaatselijke voorzitter beslist op welke wijze hij alsnog aan de voorwaarden kan voldoen.
2. Bij de schriftelijke examens moet de kandidaat 30 minuten voor aanvangstijd van het examen aanwezig zijn in de examenzaal of wachtlokaal. Als een kandidaat zich meer dan 30 minuten na aanvangstijd van het schriftelijk examen meldt bij de plaatselijke voorzitter dan kan de toegang tot het examen geweigerd worden.
3. Bij de voorbereiding van een mondeling examen (20 minuten) geldt dat indien een kandidaat te laat voor deze voorbereiding verschijnt, deze verloren tijd niet wordt gecompenseerd.
4. Als een kandidaat zich voor een mondeling examen minder dan 5 minuten te laat meldt bij de examinatoren voor de *afname* van een mondeling examen, wordt het mondeling examen afgenomen en duurt dit examen de daarvoor bestemde tijd.
5. Als een kandidaat zich voor een mondeling examen 5 minuten of meer te laat meldt bij de examinatoren voor de *afname* van een mondeling examen, kan de toegang tot het examen geweigerd worden.
6. Alleen het College voor Toetsen en Examens en de plaatselijke voorzitter kunnen van bovenstaande regels afwijken.

C. Afnemen van het examen

1. De staatsexamens worden afgenomen onder leiding de voorzitter en leden van DUO.
2. Het staatsexamen wordt afgenomen volgens of namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen per vak of groep vakken vastgestelde programma's.
3. Het CSE en CE wordt afgenomen in de door of namens genoemde Minister vastgestelde tijdvakken.

Toelichting: De examendata worden tijdig kenbaar gemaakt aan leerling en ouders/verzorgers op de informatieavond in oktober. Voor het computerexamen BB/KB en het college-examen zullen dit de weeknummers zijn die door DUO zijn vastgesteld, de exacte data worden pas later bekend gemaakt.

D. Gang van zaken tijdens het examen

1. De leerlingen zijn verplicht aan de voor hen geldende examens van het CSE en CE deel te nemen.
2. Wanneer een leerling om een geldige reden niet aan een examen van het CSE of het CE kan deelnemen, zijn de ouders verplicht de mentor of examencoördinator voor de aanvang van het examen daarvan in kennis te stellen. De examencoördinator kan in overleg met de voorzitter van het examen verlangen dat de geldigheid van de reden van afwezigheid door de verklaring van een ter zake deskundige wordt aangetoond.
3. Gemaakt CSE- en CE werk, is geldig examenwerk. Melding achteraf van de in het vorige artikel genoemde reden kan niet leiden tot het ongeldig verklaren van het gemaakte werk.
4. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van het College voor Toetsen en Examens,
  - a. in het eerste tijdvak verhinderd is bij één of meer schriftelijke toetsen of examens, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het tweede tijdvak zo veel mogelijk gemiste toetsen en examens alsnog af te leggen;

b. niet in staat is al zijn schriftelijke toetsen en examens in het eerste en tweede tijdvak af te leggen, krijgt hij uitstel naar het derde en zo nodig vierde tijdvak, maar voor niet meer vakken dan nodig zijn voor een sector (vmbo), met dien verstande dat een kandidaat die examen doet in meerdere schoolsoorten, slechts voor één schoolsoort uitstel naar het derde en zo nodig vierde tijdvak kan krijgen.

5. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van het College voor Toetsen en Examens, afwezig is bij een of meer mondelinge en/of praktische toetsen in de periode juni/juli, wordt geprobeerd de gemiste toetsen alsnog in dezelfde periode in te roosteren. Is dat niet mogelijk, dan krijgt de kandidaat uitstel naar het derde en zo nodig vierde tijdvak
6. Een leerling die te laat komt bij een examen van het CSE, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van het examen worden toegelaten. De gemiste tijd mag aan het eind van het examen niet worden ingehaald.
7. Wanneer de leerling klaar is met het examen van het CSE, mag hij vanaf een uur na het begin van het examen tot een kwartier voor het einde, de ruimte waarin het examen wordt gemaakt, verlaten.

Toelichting: Een rustig vertrek uit de examenruimte is vereist. De leerling wordt overigens geadviseerd van dit artikel geen gebruik te maken en de volledig geplande examentijd te benutten.

8. Tijdens een examen van het CSE worden aan de leerlingen geen mededelingen aangaande de opgaven gedaan.

Toelichting: Ieder jaar komt het voor dat na de ontvangst van de examenopgaven, en voor de uitreiking daarvan aan het begin van de examenzittingen, nadere mededelingen en/of correcties worden ontvangen m.b.t. de opgaven. Deze worden de leerlingen bij de aanvang van de betrokken examenzitting(en) meegedeeld en/of uitgereikt.

9. Indien geconstateerd wordt dat een leerling zich ten aanzien van enig deel van het staatsexamen aan welke onregelmatigheid dan ook heeft schuldig gemaakt, kan de examenvoorzitter van DUO of de CvB samen met de mentor de volgende maatregelen nemen:
  - Het toekennen van het cijfer 1 voor een examen of werkstuk.
  - Het ontzeggen van de deelname of verdere deelname aan één of meerdere examens van het CE.

Toelichting: Alvorens de schoolleider één of meer van bovengenoemde maatregelen neemt, worden de ouders hiervan tijdig op de hoogte gebracht.

E. TL: Profielwerkstuk

1. Het profielwerkstuk dient te gaan over een maatschappelijk relevant onderwerp dat past bij de beroepswereld van het betreffende profiel.
2. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel. Derhalve is het profielwerkstuk naar de inhoud een vakoverstijgend werkstuk, dat betrekking heeft op een thema uit het profiel waarbinnen de kandidaat het examen doet. De beoordelingscriteria worden binnen de vakinformatie omschreven.
3. Tijdens de periode van het mondeling examen dient de kandidaat over het profielwerkstuk aan twee examinatoren een 'presentatie' (toelichting) te geven, via een posterpresentatie of een digitale presentatie op groot scherm. De examinatoren stellen daarbij vragen over het profielwerkstuk. Voor deze presentatie en de bespreking daarover wordt 25 minuten ingeroosterd.

4. De kwaliteit van het profielwerkstuk, de presentatie en de beantwoording van vragen over het werkstuk worden in samenhang beoordeeld. De volgende kwalificaties zijn mogelijk: 'niet afgerond', 'voldoende' of 'goed'. Het voldoen aan de eisen voor een profielwerkstuk is voorwaarde voor het verkrijgen van een diploma vmbo.
Als een kandidaat die een deelstaatsexamen aflegt een profielwerkstuk inzendt en presenteert en hiervoor de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' verkrijgt, wordt hierover een certificaat afgegeven.
5. De kandidaat die voor het profielwerkstuk de kwalificatie 'niet afgerond' krijgt maar bij een beoordeling 'voldoende' of 'goed' in hetzelfde examenjaar in aanmerking komt voor een diploma vmbo, krijgt in het 3e of eventueel 4e tijdvak één keer de gelegenheid een nieuw profielwerkstuk in te leveren en te presenteren. Dit beperkt *niet* het recht van de kandidaat op herkansing voor een college-examen t.a.v. een bepaald vak (zie J.).

In schooljaar 2019-2020 wordt de rekentoets niet afgenomen. Alle vanaf hier genoemde punten over de rekentoets zijn voor schooljaar 2019-2020 niet van toepassing. Omdat in januari 2020 duidelijkheid wordt gegeven over het afnemen van de rekentoets in komende schooljaren, blijft de informatie over de rekentoets voorlopig in het examenreglement staan.

F. Rekentoets

1. De rekentoets is een verplicht onderdeel van het staatsexamen.
2. De kandidaat wordt binnen de periode waarin de rekentoets wordt afgenomen, viermaal in de gelegenheid gesteld de rekentoets af te leggen, waarbij de eerste mogelijkheid in het voorlaatste leerjaar wordt geboden.
3. Van de cijfers die zijn behaald bij de rekentoets, geldt het hoogst behaalde cijfer als eindcijfer voor de rekentoets.
4. Het resultaat van de rekentoets heeft geen invloed op de uitslag.
5. Het resultaat van de rekentoets wordt bij KB en TL op de cijferlijst vermeld. Bij BB wordt dit op een aparte bijlage vermeld.
6. De schoolleider kan bij de tweede, derde of vierde gelegenheid een kandidaat alsnog in de gelegenheid stellen, gebruik te maken van de rekentoets ER of van de mogelijkheid tot het afleggen van de rekentoets op een hoger niveau.

G. Rekentoets voor kandidaten met ernstige rekenproblemen

1. Er is een rekentoets ER waarbij de opgaven zijn aangepast voor kandidaten met ernstige rekenproblemen.
2. Het bevoegd gezag informeert een kandidaat tijdig voor de eerste gelegenheid over de mogelijkheid van het afleggen van de rekentoets ER, alsmede over de mogelijke gevolgen voor doorstroom naar het vervolgonderwijs of voor de arbeidsmarkt.
3. Op verzoek van een kandidaat verleent de schoolleider toestemming voor het afleggen van de rekentoets ER, indien de kandidaat aantoonbaar ernstige problemen heeft met de beheersing van de vereiste rekenvaardigheden.
4. Er is in ieder geval sprake van aantoonbare ernstige rekenproblemen indien de kandidaat:
  - a. zich heeft ingespannen de vereiste rekenvaardigheden te leren;
  - b. daarbij gebruik heeft gemaakt van de door de school geboden extra ondersteuning; en
  - c. hij desondanks aanhoudend onvoldoende resultaten laat zien.

5. In afwijking van het vierde lid bepaalt de voorzitter van DUO in overleg met de kandidaat die gebruik heeft gemaakt van de rekentoets ER of van meerdere gelegenheden om de rekentoets af te leggen en gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid, welk van de voor de rekentoets behaalde cijfers geldt als eindcijfer.
6. Indien de rekentoets waarvoor het eindcijfer is vastgesteld een rekentoets ER betreft, wordt op de cijferlijst bij vermelding van de rekentoets de toevoeging «ER» geplaatst.

H. Beoordeling van het CE

1. De examinator drukt zijn oordeel over kennis, inzicht en vaardigheid van een leerling in elk vak uit in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 (evt. met daartussen liggende cijfer met 1 decimaal).
2. Voor de aanvang van het college-examen vmbo dienen alle werkstukken en het leesdossier voor het CE beoordeeld te zijn met een voldoende. De leerlingen dienen deze voor 1 april in te leveren. Indien de leerling hier niet aan voldoet, mogen de stukken nog tot de donderdag voor de meivakantie worden ingeleverd. De stukken zullen echter niet meer door de leerkracht nagekeken worden.
Toelichting: Het cijfer 5,5 en alle cijfers daarboven worden als voldoende beoordeeld.
3. Het uiteindelijke oordeel zal niet door leden van de onderwijsinstelling worden gegeven, maar zal door examinatoren van de DUO gegeven worden (vooraf en) tijdens een mondeling gesprek over de geleverde stukken.
Toelichting: Het mondeling examen is een deelcijfer met het CSE en kan niet door de leerkracht beïnvloed worden. De voordien toegekende beoordeling aan een examenstuk heeft geen invloed op de beoordeling door de examinatoren van DUO.
4. Voor aanvang of tijdens het college-examen in een vak, bepalen de examinatoren of de betreffende werkstukken of de boekenlijst in redelijke mate voldoen aan de gestelde eisen: als hieraan niet in redelijke mate is voldaan, wordt voor het betreffende onderdeel van het college-examen het cijfer 1 gegeven of er wordt geen college-examen afgenomen.
5. Inhoudelijke beoordeling van een werkstuk of boekenlijst gebeurt tijdens de afname van het college-examen, waarin vragen over het werkstuk worden gesteld. In de vakinformatie op de site van DUO is per vak aangegeven welke invloed de beoordeling van het werkstuk, de bijbehorende presentatie en de beantwoording van daarover gestelde vragen heeft bij de bepaling van het cijfer voor het college-examen.
6. In de vakinformatie per vak is aangegeven waarop de kandidaat tijdens het college-examen wordt beoordeeld en is de weging van de cijfers voor de verschillende onderdelen vastgelegd.

I. Beoordeling van het CSE

1. De beoordeling van het door een leerling gemaakte werk van het centraal schriftelijk examen wordt uitgedrukt in cijfers uit een schaal van cijfers die loopt van 1 tot en met 10.
2. De beoordeling van het CSE wordt gedaan door leden van de DUO. De onderwijsinstelling heeft hier dus geen invloed op en weet tevens het behaalde cijfer niet.

J. Eindbeoordeling van het staatsexamen

1. De eindbeoordeling van alle vakken waarin een leerling examen heeft afgelegd wordt uitgedrukt in cijfers uit een schaal die loopt van 1 tot en met 10.
2. Bij vakken waarin de leerling CSE en CE heeft afgelegd, komt een eindbeoordeling tot stand op basis van het rekenkundig gemiddelde van het cijfer van CSE en dat van CE.

K. Uitslag van het staatsexamen

1. De voorzitter en de secretaris stelt, per examenkandidaat, een verzamellijst op die de volgende gegevens bevat: de naam van de kandidaat in de betrokken opleiding, de vakken waarin zij examen hebben afgelegd, voor elk vak de cijfers van het CSE, de cijfers van het CE en de eindcijfers voor het examen.
2. Vakken met een onvoldoende eindcijfer mogen bij de uitslag worden betrokken. De uitslagregeling geldt ook als de examens voor bepaalde vakken in verschillende jaren zijn afgenomen.
3. De hierboven bedoelde cijferlijsten en bewijzen van ontheffing worden uitsluitend bij de vaststelling van de uitslag betrokken, indien na het kalenderjaar van het verrichten van de onderwijs- of examenprestatie waarop de cijferlijst of de ontheffing berust, nog geen 10 jaren zijn verstreken.
4. Niet alle op de door de kandidaat ingeleverde documenten vermelde vakken hoeven bij de uitslagbepaling te worden betrokken. De overgebleven vakken dienen een staatsexamen te vormen.
5. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
6. Op basis van de gecontroleerde verzamellijsten stelt de voorzitter en de secretaris voor iedere leerling de uitslag van het examen vast en nemen daarbij de examennormen in acht.
7. De leerling die staatsexamen vmbo TL heeft afgelegd, is geslaagd indien hij:
  - Het profielwerkstuk (inclusief de 'oriëntatie op leren en werken') beoordeeld is met een 'voldoende' of 'goed'.
  - Bij de staatsexamens TL dient de kandidaat voor alle examenvakken CSE samen gemiddeld een 5.5 te halen voor het schriftelijk deel. Is dit niet het geval dan krijgt de kandidaat alleen certificaten voor de vakken die voldoende zijn en geen diploma.
  - ***Tijdelijke uitslagregeling rekentoets vmbo vanaf schooljaar 2015–2016***
De kandidaat die in het vmbo het eindexamen heeft afgelegd in de:
    - a. basisberoepsgerichte leerweg,***
    - b. kaderberoepsgerichte leerweg,***
    - c. gemengde leerweg, of***
    - d. theoretische leerweg,******dient voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer te hebben behaald en de rekentoets te hebben afgelegd.***
- De kandidaat voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
- De kandidaat voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarbij ten minste één 7 of hoger, of
- De kandidaat voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarbij ten minste één 7 of hoger.
- De kandidaat voor geen enkel vak een eindcijfer lager dan een 4 behalen.
8. De leerling die staatsexamen vmbo KBL heeft afgelegd, is geslaagd indien hij:
  - Het praktijkexamen van het gekozen profiel heeft behaald met een 6 of hoger.
  - De keuzevakken van het gekozen profiel voldoende heeft afgerond. (5.5 of hoger)
  - Bij de staatsexamens KBL dient de kandidaat voor alle examenvakken CSE samen gemiddeld een 5.5 te halen voor het schriftelijk deel. Is dit niet het geval dan krijgt de kandidaat alleen certificaten voor de vakken die voldoende zijn en geen diploma.

- **Tijdelijke uitslagregeling rekentoets vmbo vanaf schooljaar 2015–2016**
De kandidaat die in het vmbo het eindexamen heeft afgelegd in de:
    - a. basisberoepsgerichte leerweg,***
    - b. kaderberoepsgerichte leerweg,***
    - c. gemengde leerweg, of***
    - d. theoretische leerweg,******dient voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer te hebben behaald en de rekentoets te hebben afgelegd.***
  - De kandidaat voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
  - De kandidaat voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarbij ten minste één 7 of hoger, of
  - De kandidaat voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarbij ten minste één 7 of hoger.
  - De kandidaat voor geen enkel vak een eindcijfer lager dan een 4 heeft behaald.
9. Wanneer de voorzitter en de secretaris voor de kandidaat de uitslag van het examen hebben vastgesteld, deelt hij deze aan de kandidaat mee. De uitslag luidt ‘geslaagd’ of ‘afgewezen’.
10. Het College voor Toetsen en Examen bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende delen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt deze uitkomst indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

L. Cum Laude

Op het diploma vmbo tl van een kandidaat wordt “cum laude” vermeld, indien hij

1. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 heeft behaald, berekend op basis van de eindcijfers voor:
  - a. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de vakken van het profiel- of sectordeel, en
  - b. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
2. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie “voldoende” heeft behaald voor het profielwerkstuk of profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 15, en
3. alle centrale examens heeft afgelegd binnen de periode van een jaar voorafgaand aan de diplomering.

Op het diploma vmbo bb/kb van een kandidaat wordt “cum laude” vermeld indien hij

1. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 heeft behaald, berekend op basis van:
  - a. de eindcijfers voor het profiel- of sectorvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
  - b. het eindcijfer berekend op grond van artikel 15 lid 3 en
2. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» heeft behaald voor de rekentoets en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 15.

M. KBL/TL: Herkansing van het staatsexamen

1. Elke leerling die het volledig examen KBL/TL heeft afgerond en voor wie de uitslag van het examen is vastgesteld, mag voor één vak een herkansing van het CSE afleggen, en voor één vak een herkansing van het CE, om alsnog te slagen of om cijfer te verbeteren indien de kandidaat al geslaagd is.
2. De leerling die het examen heeft afgerond in het eerste tijdvak, legt de herkansing in het derde en of het vierde tijdvak af.
3. Bij vakken waarbij het college-examen uit een schriftelijk en een mondeling onderdeel bestaat, kan een kandidaat het College voor Toetsen en Examens toestemming vragen bij de herkansing slechts één van beide onderdelen te doen. Het College voor Toetsen en Examens neemt op dit verzoek een gemotiveerde beslissing. Als een onderdeel van het college-examen niet opnieuw wordt geëxamineerd, geldt voor dat onderdeel het resultaat dat eerder in het lopende examenjaar is behaald.
4. Voordat de berekening van het eindcijfer plaatsvindt, wordt het cijfer van de herkansing voor het afgelegde centraal examen dan wel college-examen bepaald. Als het cijfer van de herkansing hoger uitvalt, dan wordt er met dat resultaat gerekend. Is het cijfer van de herkansing niet hoger dan wordt met het eerdere resultaat gerekend.
5. De kandidaat die een staatsexamen heeft gedaan en in het lopende examenjaar de rekentoets heeft gemaakt, heeft recht op een herkansing van de rekentoets. Deze herkansing staat los van andere herkansingen.
6. Herkansing voor het deelstaatsexamen (certificaat) is voor alle niveaus niet mogelijk.

KBL: Herkansing van het praktijkexamen

1. Wanneer een kandidaat in leerjaar 3 voor één onderdeel van het praktijkexamen is gezakt, kan dit direct in leerjaar 3 worden herkanst.
2. Wanneer een kandidaat in leerjaar 3 voor twee of meer onderdelen van het praktijkexamen is gezakt, moet het hele praktijkexamen in leerjaar 4 herkanst worden.

N. Uitreiking diploma en cijferlijst

1. Aan de voor een examen vmbo KBL/TL geslaagde kandidaat wordt een diploma uitgereikt. Bij het diploma wordt een cijferlijst uitgereikt met daarop vermeld:
  - de vakken waarin de kandidaat is geëxamineerd;
  - de vakken waarvoor een vrijstelling is verleend;
  - de cijfers voor het CE en het CSE en het eindcijfer per vak;
  - het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk en de beoordeling daarvan;
  - de uitslag geslaagd.
2. Aan een kandidaat die heeft deelgenomen aan een examen vmbo KBL/TL en daarvoor niet is geslaagd worden de behaalde certificaten en een cijferlijst uitgereikt met daarop vermeld:
  - de vakken waarin de kandidaat is geëxamineerd;
  - de vakken waarvoor een vrijstelling is verleend;
  - de cijfers voor het CE, het CSE en het eindcijfer per vak;
  - het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk en de beoordeling daarvan;
  - de uitslag afgewezen.
3. Aan een kandidaat die heeft deelgenomen aan een deelstaatsexamen vmbo worden de behaalde certificaten en een cijferlijst uitgereikt met daarop vermeld:
  - de vakken waarin de kandidaat is geëxamineerd;
  - de cijfers voor het CE, het CSE en het eindcijfer per vak;

4. De kandidaat levert, na het in ontvangst nemen van diploma en/of cijferlijst en/of certificaten, deze in bij de mentor. De mentor reikt de originele documenten inclusief één kopie op de officiële diploma-uitreiking van de onderwijslocatie. Wanneer een kandidaat verhinderd is op dit moment kan de kandidaat de documenten op komen halen op een ander moment of aangetekend worden verstuurd naar het betreffende adres.

O. Certificaat

Voor de vakken en deelvakken waarvoor een voldoende resultaat is behaald, wordt een certificaat uitgereikt. Als een examen in een vak of deelvak bestaat uit een college-examen en een centraal examen dienen deze in hetzelfde examenjaar te worden afgelegd om een certificaat voor dit vak of deelvak te kunnen verkrijgen.

Ook voor een profielwerkstuk met een kwalificatie 'voldoende' of 'goed' wordt een certificaat afgegeven of wordt dit op het certificaat vermeld.

P. Procedure na het behalen van diploma KBL/TL en/of certificaten

Optie 1: De kandidaat stroomt uit naar het MBO

1. Wanneer de kandidaat het diploma KBL/TL of de benodigde certificaten heeft behaald, meldt hij dit bij de vervolgopleiding waarvoor hij zich heeft aangemeld.
2. De kandidaat zal worden uitgeschreven op het Aventurijncollege wanneer de aanmelding bij de MBO-instelling voltooid is.

Optie 2: De kandidaat blijft nog een jaar op Het Aventurijncollege om het examen op een hoger niveau (KBL of TL) af te leggen

1. De kandidaat heeft voor zijn verplichte profielvakken een 8 of hoger en voor de keuze vakken een 7 of hoger behaald bij de einduitslag van het examen KBL.
2. De kandidaat zal binnen een schooljaar zijn diploma of certificaten behalen. Daarna zal hij uitstromen naar het MBO.

In het geval (optie 2) waarbij de voorkeur ligt voor nog een jaar op Het Aventurijncollege, zal het SWV (Brabantse Wal/ Zeeland/ Roosendaal) een nieuwe TLV moeten afgeven voor de kandidaat om nog een jaar op het VSO te blijven.

Q. Vrijstellingen

Op basis van een diploma of getuigschrift, waaruit blijkt dat de kandidaat voor een bepaald vak voldoende kennis en vaardigheden heeft verworven en daarover een examen met voldoende resultaat heeft afgelegd, kan op verzoek een vrijstelling voor dat vak worden verleend. Als de College voor Toetsen en Examens hier positief op beslist, wordt aan de kandidaat een 'Bewijs van vrijstelling' uitgereikt.

Na het jaar waarin het hierboven bedoelde examen is afgelegd mag nog geen 10 jaar zijn verstreken, om van deze vrijstelling gebruik te kunnen maken. Een verzoek om vrijstelling in een vak dient voor 1 januari van het jaar waarin men examen wil afleggen, te worden ingediend.

R. Afwijking wijze van examineren

1. DUO kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt DUO de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, waarbij aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. DUO doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de onderwijs instelling.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen of de rekentoets in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten,
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
  - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
  - b. het vak Nederlandse taal;
  - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

S. Gevallen onvoorzien

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist, namens het College voor Toetsen en Examens, de manager staatsexamens VO.

T. Klachten en bezwaar

1. Klachten kunnen ingediend worden door een email te sturen naar klachten@ocwduo.nl of een brief te sturen naar Antwoordnummer 392, 9700 LK Groningen. Vermeld daarbij altijd uw naam- en adresgegevens en het telefoonnummer waarop u overdag te bereiken bent.
2. Tegen een besluit waar u het niet mee eens bent, kunt u bezwaar indienen. Een bezwaarschrift moet schriftelijk worden ingediend bij OCW/DUO, Examendiensten, afdeling staatsexamens VO, Postbus 30158, 9700 LK Groningen.

U. Bewaartermijn

Vanwege de mogelijkheid tot inzage moet een bewaartermijn in acht genomen worden. Die bewaartermijn is voor de centrale examens: zes maanden na het vaststellen van de uitslag ('geslaagd' of 'niet geslaagd').

Bijlage 1 Vakkenpakketten binnen Het Aventurijncollege

Voor de vakkenpakketten die binnen het Aventurijncollege worden aangeboden, kunt u kijken in de notitie “Diplomagerichte trajecten”.

Bijlage 2 Procedure bij de uitslag afgewezen bij kandidaten KBL/TL

- Een kandidaat die vmbo staatsexamen KBL/TL aflegt, kan feitelijk niet zakken. De kandidaat kan binnen tien jaar alle benodigde certificaten behalen. Deze worden dan omgezet naar een diploma.
- Na de uitslag 'afgewezen' wordt er een gesprek gepland binnen 5 werkdagen met de leerling, de ouder(s)/verzorger(s) en de mentor. Eventueel aangevuld met: de examencoördinator, de uitstroomcoördinator en/of de IB-er. In dit gesprek zal een besluit genomen worden over de verdere schoolloopbaan van de leerling.

Optie 1: De kandidaat stroomt uit naar het MBO

- De kandidaat is aangenomen voor een vervolgopleiding zonder verplichting van het behalen van een diploma of deelcertificaat voor bepaalde vakken.
- De kandidaat meldt zich aan voor een opleiding op niveau 1 (of 2) en behaalt zo zijn startkwalificatie.
- De kandidaat meldt zich aan voor Entree (niveau 1, ROC).
- De kandidaat heeft nog 10 jaar de tijd om overige certificaten te behalen en in te wisselen voor een diploma. Dit kan middels thuisonderwijs (bijv. NTI, LOI, enz.).

Optie 2: De kandidaat blijft nog een jaar op Het Aventurijncollege om diploma/certificaten alsnog te behalen

- De kandidaat wordt voor alle vakken opnieuw aangemeld voor het staatsexamen KBL/TL bij DUO.
- Vakken die al behaald zijn, zullen niet meetellen in het nieuwe examenjaar omdat het laatst behaalde cijfer meetelt voor het te behalen diploma (DUO staatsexamenbesluit 2015-2016). Dit kan betekenen dat de kandidaat wederom kan zakken omdat alles opnieuw wordt berekend.
- Na 15 augustus kan er een diplomaonderzoek worden aangevraagd bij DUO op basis van alle (dus ook uit eerdere examenjaren) behaalde resultaten. Dit is een diplomaonderzoek volgens de uitslagregels van het volgende examenjaar.
- Wanneer de kandidaat al eens heeft gedoubleerd, kan deze nog een schooljaar blijven op Het Aventurijncollege en op een lager niveau certificaten behalen.
- Wanneer er bij een kandidaat gedurende het examenjaar vermoed wordt dat het KBL/TL diploma niet behaald kan worden, kan de kandidaat geheel of gedeeltelijk teruggetrokken worden uit het examen. Het examen wordt dan verdeeld over het huidige examenjaar en het eerstvolgende examenjaar. De kandidaat volgt als het ware een vijfde jaar op Het Aventurijncollege met een aangepast programma.
Dit kan alleen in de volgende gevallen worden besloten door de CvB, mentor, examencoördinator voor 1 april van het examenjaar:
  - De kandidaat is nog 'te jong' (in leeftijd en/of in gedrag) voor uitstromen naar MBO. Hij/zij ontwikkelt zich onvoldoende op dit gebied.
  - De prestaties van de kandidaat liggen drastisch lager dan verwacht door omstandigheden binnen de leerling of zijn directe omgeving. Hierbij denkende aan, ziekte bij kandidaat of direct familielid, problemen en/of grote veranderingen in de thuissituatie.

In het geval (optie 2) waarbij de voorkeur ligt voor nog een jaar op Het Aventurijncollege, zal het SWV (Brabantse Wal/ Zeeland/ Roosendaal) een nieuwe TLV moeten afgeven voor de kandidaat om nog een jaar op het VSO te blijven.

NB

- Leerlingen die nog geen 18 jaar zijn, zijn nog leerplichtig. Als de wens er is om van school te gaan, kan de VSO-school de leerling pas uitschrijven als de leerling op een andere school is ingeschreven.
- Leerlingen die 18 jaar of ouder zijn, zijn weliswaar niet meer leerplichtig, maar wel kwalificatie plichtig.
- De invulling van het onderwijsprogramma is aan de school. Uiteraard kan dit voor een deel uit stage bestaan.